

यदासिद्धक्षुरित्यादिनिर्देशात्प्रतीतकालपारतन्त्र्यं वारयन् प्रधानपुरुषपारतन्त्र्यमपि वारयति कालमिति हेनरदेव अजः अजन्मा प्रधानपुंभ्यां निमित्तभूताभ्यां सत्यकृत् अमोघकर्ता ईशः तयोः सहकारित्वेन आश्रयभूतम् चरन्तं वर्तमानं कालं स्वयमेव सृजति स्वचेष्टारूपत्वात् कालस्य न तत्पारतन्त्र्यमित्यर्थः तथाऽपि प्रस्तुते किमायातन्तत्राह यएष कालः सत्त्वमेधयति वर्धयति अतो हेतोः ईशिताऽपि सत्त्वप्रधानं सुरानीकं देवसमूहमेधयतीव तत्प्रत्यनीकानसुरान् सुरप्रतिपक्षान् प्रमिणोति हिनस्ति चेत्यन्वयः उरुप्रभूतं श्रवः कीर्तिर्यस्य सः कालशक्तिक्षुभितगुणगतं वैषम्यमिह सन्निधिमात्रेण त

कालं चरन्तं सृजतीश आश्रयं प्रधानपुंभ्यां नरदेवसत्यकृत् ॥ यएष राजन्नापि काल ईशिता सत्त्वं सुरानीकमि वैधयत्यजः ॥ तत्प्रत्यनीकानसुरान्सुरप्रियो रजस्तमस्कान् प्रमिणोत्युरुश्रवाः ॥ ११ ॥ अत्रैवोदाहृतः पूर्वमिति हासः सुरर्षिणा ॥ प्रीत्या महाक्रतौ राजन् पृच्छतेऽजातशत्रवे ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा महाद्भुतं राजाराजसूये महाक्रतौ ॥ वासुदेवे भगवतिसायुज्यं चेदिभूभुजः ॥ १३ ॥ तत्रासीनं सुरक्रपिराजा पांडुसुतः क्रतौ ॥ पप्रच्छ विस्मितमना मुनीनां शृण्वतामिदम् ॥ १४ ॥ युधिष्ठिर उवाच अहो अत्यद्भुतं त्येतद्दुर्लभैकांतिनामपि ॥ वासुदेवे परेतत्त्वे प्राप्तिश्चैद्यस्य विद्विषः ॥ १५ ॥ एतद्वेदितुमिच्छामः सर्व एव वयं मुने ॥ भगवन्निदयावेनोद्विजैस्तमसि पातितः ॥ १६ ॥ दमघोषसुतः पापआरभ्य कलभाषणात् ॥ संप्रत्यमर्षी गोविंदे दंतवक्त्रश्च दुर्मतिः ॥ १७ ॥ शपतोरसकृद्विष्णुं यद्रह्य परमव्ययम् ॥ श्वित्रो न जातो जिह्वायां नांधं विविश तुस्तमः ॥ १८ ॥ कथं तस्मिन् भगवति दुरवग्राहयामनि ॥ पश्यतां सर्वलोकानां लयमीयतु रंजसा ॥ १९ ॥

दधिष्ठातरि स्फुरतीति प्रकरणार्थः ॥ ११ ॥ तदानीं तयोः न सुरपक्षपातेन वधः किंतु ब्रह्मशापेन आसुरीं योनिं प्राप्तयोः अनुग्रहार्थ एवेति वक्तुमिति हासमुपक्षिपति अत्रैवेति अत्र द्वेषादिरहितस्यापि दैत्यवधेनारदेन इति हासः प्रस्तावितः ॥ १२ ॥ चेदिभूभुजः शिशुपालस्य ॥ १३ ॥ १४ ॥ एकां तभक्तानामपि दुर्लभा प्राप्तिर्विद्विषो जातेत्येतद्भुतं हि ॥ १५ ॥ तस्य तु वेन वन्नरकपात एवोचित इत्याह भगवन्निदयेति तमसि नरके ॥ १६ ॥ दमघोषस्य सुतः शिशुपालः कलभाषणात् कोमलभाषणमारभ्य संप्रति अधुनाऽपि अमर्षी क्रोधी मत्सरी च ॥ १७ ॥ श्वित्रः श्वेतकुष्ठम् ॥ १८ ॥ दुरवग्राहं दुःप्रापं धामस्वरूपं यस्य तस्मिन् लयं सायुज्यमीयतु र्जगमतुः अभूतस्यापि दंतवक्त्रलस्य तज्जातकप्रामाण्येन सिद्धवन्निर्देशः ॥ १९ ॥